

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

IGBT Asylum Support

Directoraat-Generaal
Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
2776262

Uw kenmerk
2019-11-20

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 14 januari 2020
Onderwerp Fraude IND bij uitzetting Russisch LHBTI-activist

Geachte heer Kortekaas,

In uw brief van 20 november 2019 maakt u melding van diverse misstanden bij de behandeling van het herhaalde asielverzoek en bij de uitzetting van een Russische asielzoeker. U verzoekt mij om een onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de werkwijze van de IND gedurende het onderzoek naar zijn tweede asielverzoek. De werkwijze van de IND zou volgens u zeer onzorgvuldig en zelfs frauduleus zijn geweest. Verder verzoekt u mij een onderzoek in te stellen naar de gang van zaken rondom de uitzetting van de betreffende vreemdeling. Ik zal hierna ingaan op een aantal van de door u gestelde punten, voor zover deze betrekking hebben op de werkwijze van de vreemdelingenketen. U zult begrijpen dat ik niet inga op onderwerpen die direct gerelateerd zijn aan de persoonlijke situatie van de vreemdeling, zoals zijn asielrelaas of medische conditie.

U stelt in uw brief dat het besluit om de asielaanvraag van de betreffende vreemdeling af te wijzen al vast stond, aangezien het voornemen tot afwijzing van de asielaanvraag al werd verzonden voordat het gehoor afgerond was. De IND heeft dit onderzocht. Gebleken is dat het gehoor twee dagen voorafgaande aan het voornemen heeft plaatsgevonden. Het gehoor heeft plaatsgevonden op 17 oktober en het voornemen tot afwijzing is verzonden op 19 oktober. Ook uit het computersysteem van de IND blijkt dat op 17 oktober 2019 het rapport van gehoor voor het laatst is gewijzigd. Op de eerste pagina van het gehoor staat de juiste datum van het gehoor genoteerd namelijk 17 oktober 2019. Ook uit andere interne IND bronnen blijkt dat het gehoor heeft plaatsgevonden op 17 oktober 2019. De datum van 19 oktober is abusievelijk in de colofon van het gehoor gezet. Nu het gehoor twee dagen voorafgaande aan het voornemen heeft plaatsgevonden wordt uw stelling dat er sprake zou zijn van fraude en vooringenomenheid niet gevolgd. Wel bied ik mij excuses aan voor de onjuiste datumweergave in de colofon.

U bent voorts van mening dat er niet is gewerkt conform het vier-ogen principe aangezien het voornemen is opgesteld terwijl het gehoor nog plaatsvond. Zoals hiervoor opgemerkt is het gehoor op 17 oktober 2019 afgenomen en is op 19 oktober 2019 het voornemen verzonden. Het gehoor is in deze zaak door een andere medewerker gedaan dan de medewerker die het voornemen heeft opgesteld. Overigens is het 4-ogen beginsel geen beleid of standaard uitvoeringspraktijk. In

mijn beleidsreactie op het WODC memorandum aan de Tweede Kamer heb ik uitgedogd dat ik geen meerwaarde zie in de toepassing van het 4-ogen beginsel. In de praktijk wordt informeel, in verschillende fases van het asielproces, tussen collega's overleg gevoerd over zaken waarin twijfel bestaat over het te nemen besluit. Naast deze praktijk van veelvuldige collegiale afstemming zijn er bekerings- en lhbtï coördinatoren beschikbaar op alle aanmeldcentra. Met hen kan overleg plaatsvinden en aan hen kunnen vragen gesteld worden. Daarnaast zijn er de momenten van intervisie. Gezien deze argumenten, in combinatie met de capacitaire belasting van deze werkwijze, zie ik geen aanleiding om het 4-ogen beginsel te formaliseren. Wel zullen, naar aanleiding van de motie van der Graaf c.s.¹, IND medewerkers bij ieder asielverzoek met het motief lhbtï of bekeerling, ruggenspraak hebben met een lhbtï- of bekeringscoördinator.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in een recente uitspraak (5 september jl.) geoordeeld dat er geen verplichting is voor de IND om het 4-ogen beginsel tot uitgangspunt te nemen. De Afdeling oordeelde dat de omstandigheid dat dezelfde persoon de vreemdeling heeft gehoord, het voornemen heeft uitgebracht en het besluit heeft genomen niet in strijd is met een wettelijke bepaling of met het zorgvuldigheidsbeginsel. De zorgvuldigheid kan op meer manieren worden gediend, bijvoorbeeld door intervisie of collegiale toetsing. Tenslotte wil ik erop wijzen dat het slechts toepassen van het vier ogen beginsel in zaken van bepaalde groepen asielzoekers discriminerend zou zijn. Immers ook voor andere asielzoekers kan gelden dat hun zaak ingewikkeld is.

Ten aanzien van uw opmerkingen over het onderbreken van het relaas van de vreemdeling merk ik op dat dit nodig kan zijn vanuit de taak van de IND-medewerker om het verhaal zo goed mogelijk op papier te krijgen, hetgeen uiteraard ook in het belang van de vreemdeling is. Aan de vreemdeling wordt zo nodig ook meermalen gevraagd of hij nog iets aan zijn verhaal heeft toe te voegen.

In uw brief staat dat de vraagstelling over de verklaringen en documenten van derden erop wijst dat de IND op zoek is naar een afwijzing omdat er veel vragen zijn gesteld over hoe deze verklaringen tot stand zijn gekomen. Zonder op de individuele zaak in te gaan is het over het algemeen zo dat, wanneer in een tweede asielprocedure nieuwe feiten en omstandigheden worden aangevoerd zoals brieven en documenten van derden, mag worden verwacht dat de asielzoeker kan vertellen hoe hij in het bezit is geraakt van dergelijke documenten en waarom hij deze documenten niet eerder heeft kunnen overleggen. Indien de vreemdeling hierover niet voldoende kan verklaren en ook in het algemeen weinig over deze verklaringen en documenten van derden kan vertellen, dan zal de IND hierover extra vragen stellen. Ik ben het niet eens met de suggestie dat er sprake zou zijn van een vooropgezet plan om iemand af te wijzen of om iemand net zo lang vragen te stellen totdat de verklaringen van elkaar gaan verschillen. Als een vreemdeling van mening is dat er sprake is van een onjuist besluit in een zaak is het aan de vreemdeling of diens gemachtigde om een zienswijze in te dienen tegen het voornemen tot afwijzing van de aanvraag. Uiteraard is ook altijd beroep bij de rechter mogelijk.

U schrijft verder dat er sprake is geweest van een onrechtmatig opgelegde vrijheidsontnemende maatregel. Het klopt dat een gedeelte van de bewaring wegens een vormfout (er ontbrak een kruisje op het formulier) niet rechtmatig was. Dat had niet zo moeten en de vreemdeling heeft voor deze periode

Directoraat-Generaal
Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
14 januari 2020

Ons kenmerk
2776262

¹ TK 2019-2020 35300 VI nr 68

schadevergoeding ontvangen. Daarna verbleef hij op basis van een tweede maatregel met het oog op uitzetting rechtmatig in vreemdelingenbewaring. Het beroep tegen deze tweede maatregel is door de rechter ongegrond verklaard. Er is dus geen sprake geweest van een onrechtmatige detentie voorafgaand aan de uitzetting. Betrokkene heeft tijdens vreemdelingenbewaring niet in een isoleercel verbleven. Wellicht doelt u erop dat hij op JCS geen celgenoot had. Gezien bovenstaande zie ik geen aanleiding tot het instellen van een nader onderzoek naar de werkwijze bij de behandeling van het asielverzoek of naar de handelwijze ten aanzien van de uitzetting.

Directoraat-Generaal
Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
14 januari 2020

Ons kenmerk
2776202

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

B.J.Th. ter Heerdt
plv. Directeur Migratiebeleid